

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

IV. De Consuetudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

De Consuetudine.

TIT. IV.

Constitutio & Rescriptum sunt partes
præcipuæ juris Pontificij scripti; se-
quitur de jure non scripto, id est Con-
suetudine, quæ tum demum recipitur,
cùm deficit lex.

Quid est consuetudo?

Consuetudo est jus non scriptum, ^{canonico}
diuturnis moribus utentium com- ^{suetudo}
probarum & introductum. ^{dist. 1.}

Quotuplex est Consuetudo?

Alia est Generalis, alia Specialis . ut
collegij alicujus, vel universitatis. Item
alia Canonica, alia Civilis; & utraque
vel est præter legem, vel secundum le-
gem.

*Quam vim obligandi habet
Consuetudo?*

Habet eandem vim obligandi, quam
lex; id est, apud quos est consuetudo, æ-
quæ illa obliget ad sui observationem
atque constitutio, non tantum generalis
sed

e. 2. De
constit.
in 6.

sed etiam particularis, licet hæc dicatur esse facti & in facto consistere: quia hoc ita accipiendum est, non quasi consuetudo non esset jus, sed quia consuetudines particulares pæne sunt infinitæ quemadmodum facta hominum sunt infinita. Suus enim cuique collegio est mos & consuetudo, cujus cum præsumatur ignorantia, ideo eam allegant, incumbit probatio,

Qualiter probanda?

l. Vbi nu-
merus D.
de testib.
c. Cum
esses de
testam.

Per testes minimum duos fide dignos. Quamquam hodie in Curia laicis ferè videamus, ut consuetudo probetur non paucioribus quam decem testibus, per turbam, ut loquuntur Pragmatici, auditis, id est non singulis seorsim examinatis, sed simul omnibus, uno aliquo ipsorum referente.

Quibus de rebus potest introduci consuetudo. Et an Constitutioni Ecclesiastica sit contraria!

c. ult. h. t.

In primis certum est, in iis rebus, quæ juris sunt divini vel naturalis, & sic per se immutabiles, consuetudini contrariæ nunquam esse locum, sed si talis prætendatur, eam corruptelam potius dicendam esse. Similiter expeditum est, in iis rebus, de quarum obser-
vatio

vatione vel omissione per leges nihil fuit
 statutum, consuetudinem habere locum, *d. can*
 ac morem regionis cuiusque & instituta *centardo*
 majorum sequi oportere. Quin & in a- *et. 20.*
 liis quoque, quæ jure aliquo positivo *in his*
 per Principem aut Pont. sunt constituta, *reb. dist.*
 & juri scripto actu subjacent, ex com- *ii.*
 munitiori Interpp. sententia, usum diu-
 rurnum habere locum ac consuetudine
 induci posse aliquid, quod juri sic con-
 stituto sit contrarium ei que deroget, fe-
 rè receptum est. Cùm enim consuetu- *d. c. fin. h.*
 dinis & legis eadem sit auctoritas, quem- *t. G. ibi*
 admodum lex tempore posterior tollit *Dd.*
 priorem contrariam, ita & consuetudo
 legè priorem dummodò talis cõsuetudo
 sit rationabilis. Et sufficit probabilis ali-
 qua ratio. præsertim cùm fieri possit, ut, *l. fin. C.*
 mutatis circumstantiis rerum, tempo- *qua sit*
 ris, ac personarum, quod prius erat *long. cõf.*
 conveniens, postea videatur minus con-
 veniens.

*Qua igitur requiruntur ad introdu-
cendam consuetudinem.*

Requiritur Primò, quòd sit rationa-
 bilis, à recta ratione non aliena, quæ ne-
 que Ecclesiæ valde gravis sit, neque Ec-
 clesiasticam dissolvat disciplinam.

II. Quòd legitime præscripta, id est le-
 gitimè

*c. Audi-
tis inf. de
prescript.*

*can. diu-
turni
dist. XI.*

*Abbas &
alii in d.*

c. fin. h.

1. Me-

*noch. de
Arbitr.*

li. 2. casu

21. &

83.

gimo temporis spatio introducta sit, idque secundum receptam scholæ sententiam: ut, si consuetudo constitutioni alicui Ecclesiasticæ aduersetur, tum XL. annorum spatio opus sit, quia regulariter juri Ecclesiastico non nisi XL. annis præscribitur. Si verò consuetudo introducatur super rebus seu negotiis necdum constitutione aliqua decisus, & sic non contra, sed præter jus Ecclesiæ scriptum, & tunc sufficiat tempus decem annorum.

III. Quòd actus aliqui intervenerint consuetudinarij: quorum, ut & temporis definitionem, plerique arbitrio relinquunt judicis.

IV. Quòd certâ scientiâ populi vel Principis superiorem non recognoscantis, ejusque consensu saltem tacito, introducta sit. Hæc enim est causa efficiens consuetudinis, veluti expressa voluntas ejus, qui legem condere potest, facit legem.

De Postulatione.

T I T. V.

Jus Pontificium, sive scriptum, sive non scriptum, versatur vel circa personas Eccle-